

Amerika se zapletla v japonsko-kitajski spor

Amerika oborožena sila v Tientsinu pripravljena na vse eventualnosti, da zaščiti ameriške interese na Kitajskem. Anglija, Francija in Italija podvzele slične korake. Obnova krvavih prask med Japonci in Kitajci pri Peipingu. Japonska izkrcala 35,000 vojakov in okupirala japonsko pristanišče. Japonski vojaki pretepli dve Američanki pred poslopjem japonskega poslanstva v Peipingu.

Tientsin, Kitajsko, 21. jul. — Ameriški ameriški pehotni polk v mestu je opremljen z vseh potrebščinami in pripravljen, da poseže v japonsko-kitajski konflikt, ako bo taka akcija potrebna. Dobil je povelje, da zaščiti ameriške koncesije na Kitajskem in zlasti v Tientsinu z mestom Cincinatti.

Ameriški konzulat v Tientsinu je istočasno pozval vse za skupno službo sposobne državljanje, naj formirajo stotnijo vojakov, da se tako ojači ameriška vojaška sila. Trgovci in prišli veščini in organizirani so posebne odelke, ki zdaj pošiljajo v Tientsin.

Črne korake so podvzele angleške, francoske in italijanske vlade. Ta akcija zunanji svet je sledila, ko je prišla vest, da so japonski vojaki, ki so prišli v Peiping, napadli in pretepli dve Američanki.

21. jul. — Bitke med Japonci in Kitajci so se večerjale na široki fronti na zahodni strani Peipinga. Japonci so napadli na Kitajce, da so Kitajce čete prišle v ofenzivo in provocirale na Kitajce.

21. jul. — Tientsin je prišlo poročilo, da so Japonci zasedli Kitajsko pristanišče mesto Tangku in izkrcali armado 35,000 mož. Kitajski vojske čete so na Kitajski armadi v severni Kitajski napadli na 100,000 mož.

Vierajni spopadi med Japonci in Kitajskimi četami so se vršili ob železniški progi med Peipingom in Nanyuanom, kjer je veliko kitajsko letališče. Japonci so tudi obstojali Wanpinghsien, kitajsko mesto v vojaške barake, ki so vnele. Kroglo so uničile kitajske vojske poslopji in Kitajci so utrpeli velike izgube.

21. jul. — Čiang Kai-shek, načelnik kitajske centralne vlade, je večerjale Kitajski državni svet, na kateri so razpravljali o konfliktu z Japonci. Seja je bila tajna. Kai-shek je prejšnji dan vrnil s Kitajke, da se je prijavil v Nanking, da pospeši razprave glede poravnave krivice, ki so jo izvale japonske vojske operacije v severni Kitajski.

Domače vesti

Čikaške novice

Chicago. — Te dni se je oženil Charlie Pogorelec, upravitelj Proletarca in tajnik Jugoslovanske socialistične zveze ter Prosvetne matice, star "pečlar", ki je končno dal slovo "pečlarskega" stanu. Za družico si je izbral Ano Ciganič, ki je bila precej časa nameščena v gl. uradu SNP. Novoporočena sta odšla uživati "medene dni" v Colorado. Obilo sreče! — Tone in Mary Andres (Andrijašič) sta te dni dobila drugo hčerko. Čestitke!

Poslovodja Glasa Naroda umrl. New York. — Zadnji nedeljo je naglo umrl Ludvik Benedik, poslovodja Glasa Naroda. Zadel ga je srčna kap. Pokojni Benedik je bil star 60 let in rojen pri Sv. Joštu nad Kranjskim na Gorenjskem. V Ameriko je prišel še mlad in službo pri Glasu Naroda je imel 35 let. Tu zapuščal ženo, tri sinove in hčer. Bil je član društva 56 SNP.

V bolnišnici v Penni

Midway, Pa. — Zadnje dni se je vrnila iz bolnišnice Mercy v Pittsburghu 12 letna hčerka Viljama Kosema. Štiri tedne je bila tamkaj po operaciji na vnetem slepiču. V isti bolnišnici se nahaja Viktor Zarnik. Oba sta člana SNP.

Trije mrtvi v Clevelandu

Cleveland. — Zadnji nedeljo je nagle in nasilne smrti umrla Jennie Pavlin, roj. Troha, stara 37 let in doma z Zalostnega vrha pri Prezidu na Notranjskem. Kakor poroča Plain Dealer, je bila pripeljana v bolnišnico s počeno lobanjo, kako je pa ženska dobila smrtno rano, je še misterij. Tu zapuščala moža, sina in hčer. — Po kratki boleznij je umrla Mary Gospodarič, vdova, roj. Rupert, stara 51 let in doma iz Trstenika pri St. Rupertu. Tu zapuščala eno hčer. Bila je članica društva 5 SNP. — Dalje je umrl Jos. Zarnik, star 54 let in doma od Sv. Duha pri Krškem. V Ameriki je bival 32 let in tu zapuščala brata. Bil je snavec.

Roosevelt zagovarja iskanje izgubljene letalke

Washington, D. C., 21. jul. — Predsednik Roosevelt je večerjale ostro kritiziral očitke v kongresu, da je iskanje izgubljene letalke Amelije Earhartove po ameriških bojnih ladjah in bojnih letalih stalo vlado štiri milijone dolarjev. Rekel je, da vlada nima niti centa stroškov s tem iskanjem, kajti mornarica bi bila tiste dni vseeno aktivna v pacifičnih vodah.

riškem poslaniku in izjavili, da sta bili napadeni in obrčani po japonskih vojakih, ki stražijo poslopje japonskega poslanstva v Peipingu. Ženski sta Helen R. Jones iz Detroita in Carol Lathrop iz Washingtona, D. C. Ameriški poslanik je nato opozoril japonske uradnike na ta napad.

Washington, D. C., 21. jul. — Zadevo dveh Američank, ki so ju japonski vojaki sinoči napadli v Peipingu, je državni departament povelil v rešitev ameriškega poslanika na Kitajskem. Državni tajnik Hull je bil informiran o incidentu, a je odklonil komentar.

Laboriti proti razdelitvi Palestine

Parlament pozvan, naj zavrne načrt

London, 21. jul. — Angleška delavska stranka je sinoči naznanila, da bo vodila opozicijo proti načrtu, ki določa razkosanje Palestine na tri dele. Razdelitev je priporočila posebna komisija, ki je proučevala situacijo v Palestini.

Laboritska opozicija je izjavila, da bo zahtevala amandirane predloge glede odobritve načrta komisije v parlamentu. Posebni odsek naj bi studiral načrt in na podlagi njegovih priporočil naj bi se parlament ravnal in odločil, ali je načrt izpeljiv ali ne. Ako ni, naj ga parlament odkloni.

Oboji, Arabci in židje, so proti razdelitvi Palestine v smislu načrta angleške komisije. E. Peel, član lordske zbornice in predsednik vladne komisije, je zagovarjal načrt. Trdil je, da daje Arabcem in židom popolno svobodo v upravi in pri reševanju problemov, vse, kar sami želijo.

Socialist Snell je pobil načrt in obdolžil vlado, da se je prenapnila, ker je odobrila načrt predno je parlament razpravljal o njem. Delavska stranka ne more odobriti tega načrta, je rekel Snell. "Protestiram proti onim, ki igrajo komedijo in mislijo, da je parlament nekakšen pododsek ali klub angleških torijev."

Snell je hotel tudi vedeti, ali je ameriška vlada privolila v razkosanje Palestine v smislu načrta angleške komisije. Ameriška je namreč 1. 1924 sklenila pakt z Anglijo, ki govori o skupni akciji glede pretvoritve Palestine v domovino židov. Vladimir Jabotinsky, predsednik židovske organizacije, je tudi apeliral na angleški parlament, naj odloči akcijo glede razkosanja Palestine toliko časa, da 16,000,000 židov, ki so raztreseni po vsem svetu, pove svoje mnenje o načrtu.

Dva zamorca linčana v Floridi

Tallahassee, Fla., 21. jul. — Drhal belopolitcev je večerjale na tujakšjo okrajno ječo, potegnili dva zamorska fanti, ki sta bila prejšnji dan aretirana, iz jetniških celic ter ju odvedla zunaj mesta in linčala. Policija je našla trupli zamorcev, ki sta bili popolnoma preluknjani od krogel. V vsakem truplu je bilo 15 do 20 lukenj od krogel. Linčana zamorca sta bila Richard Hawkins in Ernest Ponder. Aretirana sta bila po napadu na policaja V. F. Kellyja, ki ju je izpraševal glede vploma v neko trgovino. Zadal sta mu več ran z nožem in policajevu stanje je kritično. Guverner Fred P. Cone je dejal, ko je bil informiran o slučaju,

VPRAŠANJE ENOTNOSTI V DELAVSKIH VRSTAH

Green in Lewis pojasnila stališče svojih organizacij

POTREBA SKUPNIH AKCIJ

Washington, D. C., (FP) — Osnovna enotnost obstoja v vrstah organiziranega delavstva, čeprav je razdeljeno na dva tabora, pravita William Green, predsednik Ameriške delavske federacije in John L. Lewis, načelnik Odbora za industrijsko organizacijo, vsak v svoji izjavi, kateri je objavila časopisna agentura United Press. "Ameriška delavska federacija ni disciplinirala ali kaznovala članov krajevnih unijs zaradi simpatij in kooperacije, katero so nudili stavarjem ne glede na to, če so bili ti v nasprotnem taboru," je rekel Green.

Lewis pravi v svoji izjavi, "da CIO ne nasprotuje stavkam, ki jih vodijo unije ADF. Sodeloval je povsod. Naše stališče je, da je treba pomagati vsaki delavski organizaciji, ki gre v boj za zvišanje meze in izboljšanje delovnih pogojev. CIO ni izval spora z Ameriško delavsko federacijo. Deset izmed 30 ali več mednarodnih unijs je ekssekutiva ADF suspendirala. Tem unijs je bila storjena krivica, zato mora priti gesta za spravo od Ameriške delavske federacije. Ta naj sprejme načela, ki jih je vsebovala poročilo manjšine na konvenciji Ameriške delavske federacije 1. 1935, da mora ADF priznati industrijske unije v nekaterih industrijah. To je naše stališče, ki ga mora priznati nasprotna skupina, drugače so vse govorice o potrebi sprave brez pomena in potratna časa. Če se hoče ADF pridružiti CIO, tedaj bomo z veseljem pojasnili pogoje, na katerih podlagi se to lahko izvrši."

Green je v izjavi naglasil, da še ni izgledov glede sprave med ADF in CIO. Odbor, ki ga je imenovala ekssekutiva ADF pred osmimi meseci, da se pogaja s CIO, še ni razpuščen. Prihodnja konvencija ADF, ki se prične v oktobru v Denverju, Colo., bo odločila nadaljnjo akcijo proti unijs, ki so bile suspendirane, ker so postale članice CIO. Predsednik ADF se je v svoji izjavi izrekel tudi proti generalni stavki. "Generalne stavke so revolucija in javno mnenje jih ne odobrava," je rekel Green.

da bo odredil prosekucijo članov drhal. "To ni bilo linčanje, temveč umor," je rekel guverner.

Divjaštvo državnih milicnikov v Ohio

Izpovedi o zatiranju civilnih svobodščin

Columbus, O., (FP) — Neki enajstletni deček je povedal, kako ga je neki milicnik dregnil s bajonetom pod oko, mati štirih otrok je pričala, da je bila s silo izgnana iz stanovanja, več ko 50 drugih prič pa je opisalo nasilne čine državnih milicnikov, ki so prišli v središča jeklarske stavke. Ta evidenca je bila predložena federalnemu sodišču v zvezi s obtožbo, katero je Lewisova organizacija CIO vložila proti guvernerju Daveyju in drugim državnim uradnikom, ki so prišli na pomoč jeklarskim kompanijam, da zatrejo stavko jeklarskih delavcev.

Nicholas Gicic, enajstletni sin jeklarskega stavkarja iz Captolna, O., je povedal, da je sedel na stopnicah ljudske šole, ko so prišli mimo državni milicniki. Zadrževali so, naj se umakne, in ker jih ni takoj ubogal, ga je neki milicnik sunil s bajonetom. "Udaril me je tudi po glavi," je dejal deček.

Julia Culak, žena jeklarskega stavkarja iz Struthersa, je povedala, da sta dva policaja ponoči udrla v njeno hišo. Hotela sta izvedeti, kje je njen mož. Povedala jima je, da spi, nakar sta planila v sobo, potegnila moža iz postelje, nakar sta ju aretirala in odvedla v ječo. Štirje otroci so ostali v hiši brez vsakega varstva.

Ženska je dalje povedala sodniku, kako so se milicniki norčevali iz nje, ker je bila alaba oblačena in mučili njenega moža. Tri dni sta prebela v zaporu, nakar so ju izpustili.

Edward Lamb, pravni svetovalec CIO, je dejal, da so avtoritete vzele fotografije več ko dvesto oseb, ki so bile aretirane v navalu na pikete pred tovarno Republic Steel Corp. v Massillonu. Vse fotografije so bile potem izročene jeklarski korporaciji. H. J. Ruttenberg, vođa stavkarjev, je podrobno opisal naskok državne milice in policije na stavkarje, v katerem sta bila dva delavca ubita in veliko število ranjenih. Po tem napadu je policija navallila na unijako dvorano in jo razdejala.

Zobozdravniki proti bolezenskem mu zavarovanju

Atlantic City, N. J., — Dasi je bilo na konvenciji Zveze ameriških zobozdravnikov, ki se je vršila v tem mestu, predloženo poročilo, da 75 odstotkov ljudstva ne dobi zadostne zobozdravniške oskrbe, ker ne zmorejo stroškov, so se delegatje vseeno izrekli proti bolezenskemu zavarovanju. V svojih govorih so poudarjali, da je bolezensko zavarovanje "socialistična sugestija".

Pristranska preiskava oprala policijo!

Mrliskogledna porota, sestavljena iz članov Ameriške legije, dognala, da je policija imela pravico ubiti 10 delavcev v South Chicagu. Delavska evidenca je bila popolnoma ignorirana!

Strahovita bitka še besni pri Madridu

Fašisti ujeti ameriškega letalca

Madrid, 21. jul. — Največja bitka v španjski vojni še vedno besni zapadno od Madrida, kjer fašisti naskakujejo izgubljene postojanke še pet dni z ogromnimi izgubami, a brez kakšnega znatnega uspeha. Večraj so fašisti poskušali s protiofenzivo južno od Madrida, toda dosegli niso nič. Medtem divjajo vsak dan strahovite zračne bitke, v katerih se letalske eskadre španjske vlade merijo s številnimi nemškimi in italijanskimi bojnimi aeroplani; večkrat je čez 200 letal zavojevalih v zraku.

Salamanca, Španija, 21. jul. — V tujakšnem fašističnem taborišču ujetnikov se nahaja tudi 28-letni ameriški letalec Harold Dahl, doma iz Champaigna, Ill., ki je bil ujet na svojem drugem bojnem poletu. Njegovo letalo je bilo sestreljeno na tla, toda on ni bil nič ranjen. Dahl zdaj pričakuje, da bo ustreljen.

London, 21. jul. — Seja pododseka londonskega nemesevalnega odbora je večerjale popolnoma zastala na mrtvi točki. Pododsek je razdeljen na tri taborje. V enem taboru sta Anglija in Francija, ki sta se zedinili glede kompromisa za kontrolo španjskih voda in meja; v drugem taboru sta Nemčija in Italija, ki zahtevata priznanje bojnih pravic Francovih sil v Španiji, predno more biti govor o odhodu tujih čet iz Španije; v tretjem taboru je pa Rusija, ki zahteva, da morajo biti vsi tujji vojski takoj odstranjeni iz Španije kot prvi pogoj vzpostavitve mednarodne kontrole.

Nacijsko-katoliški konflikt v Nemčiji

Drzno nacijsko gibanje v Ameriki

Berlin, 21. jul. — Nadaljnja katoliška bolnišnica v Dortmundu je bila večerjale podzavljena. Usmiljeni bratje, ki so to bolnišnico upravljali, so bili izgnani.

Nacijski uradni Der Angriff ponovno napada katoliško cerkev, čikaškega kardinala Mundeleina in kardinala Pacellija, papeškega tajnika. List doži papeža, da se je zvezal z brezbožniki v Moskvi proti nacijski Nemčiji in da bi Nemčija danes stala pred drugo tridesetletno vojno, če bi Katoliška akcija imela moč.

New York, 21. jul. — Protinacijska liga, katero vodi dr. Boris Nelson, je naslovila na kongres energičen apel za federalno preiskavo nacijskega gibanja v Združenih državah. Liga opozarja kongres na vojaško vezbanje ameriško - nacijskih sunkovnih čet v taborišču Anderson, N. J., kjer je baš zdaj okrog 8000 članov "Deutsches Amerikanisches Volksbunda", nemške nacijske organizacije v Združenih državah. Takih taborišč imajo Nemci 21 po Ameriki in v vseh se vadi v orožju in v znamenju svastike okrog 200,000 mož. To ameriško gibanje je pod direktno kontrolo Hitlerja.

Chicago, 21. jul. — Uradna mrliskogledna preiskava glede izgrediv in nasilne smrti desetih jeklarskih delavcev dne 30. maja t. l. v South Chicagu je bila sinoči končana. Mrliskogledna porota, sestavljena iz šestih brezposelnih članov Ameriške legije, je nato podala svoj pravorek, ki se glasi:

"Mi porotniki v tej zadevi smo dognali, da je Kenneth Reed umrl za rano, katero mu je povzročila krogla, ki je bila izstreljena iz revolverja v roki neznanega policaja. Streljanje je bilo posledica izgrediv, ki so se pričeli, ko je veliko število stavkarjev in njihovih somišljenikov, od 1500 do 2000 oseb, mnogo od teh nosečih kole ali druge predmete, hotelo poslati prodreti skozi policijsko linijo vsekakor s namenom, da pridejo v tovarno družbe, Republic Steel. Mi porotniki v tej zadevi čutimo, da je bilo omenjeno streljanje s strani policije upravičeno."

V enakem smislu je porota razsodila glede ostalih devetih delavcev, ki so bili ustreljeni.

Zašliševanje prič je bilo končano nenadoma, ko je pomožni državni pravdnik Mal Coghlan naznanil, da je dovolj dokazov v tej zadevi nakopičenih za dosego pravoreka in vsaka nadaljnja evidenca je nepotrebna. David Bentall, odvetnik jeklarske unije CIO, je energično protestiral in zahteval, da se preiskava nadaljuje, kajti doslej še ni bilo dognano, kdo so oni policaji, ki so streljali. Dolžnost mrliskega ogleda je, da zašliši vseh 200 policajev in dožene, kateri so streljali in kateri niso. Dalje je dolžnost mrliskega ogleda, da zašliši tudi delavske priče, ki še niso imele priložnosti, da bi povedale, kaj so videle in slišale.

Mrliski ogleda Walsh je pri Ignoriral Bentalla in pritrdil Coghlanu, da je stvar dognana in vsako nadaljnje pričanje je nepotrebno.

"To dokazuje," je kasneje rekel Thurlow Lewis, odvetnik družin ubitih stavkarjev, "da ima korporacija Republic Steel veliko več vpliva v uradnem Chicagu kot pa La Follettov senatski odsek. Čikaški javni uradniki gledajo na southčikaški pokol delavcev drugače kot pa gleda ostali svet. Upam pa, da pride čas, ko bodo tudi delavci lahko govorili in povedali svoje."

Pomožni državni pravdnik Coghlan je tudi naznanil, da se v prihodnjem septembru začne sodnijsko postopanje proti 64 stavkarjem iz South Chicaga, ki so v zvezi z izgrediv dne 30. maja obtoženi nasilnih dejanj.

Nadalnjih 24 trokijevcev ustreljenih v Rusiji

Moskva, 21. jul. — Uradno se naznanja, da je bilo zadnje dni nadaljnjih 24 trokijevcev ustreljenih v Sibiriji zaradi sabotaže in špionaže v službi japonskih militaristov. 8 tem je število eksekutiranih oseb v Rusiji naraslo na 322 v zadnjih mesecih. Edvard Rosenthal, podkomisar za vodno transportacijo, je bil te dni odstavljen iz "neznanega razloga"; Tursun Hodžajev, komisar za domačo trgovino v Uzbekistanu, je bil tudi odstavljen. Pravda, centralno glasilo Stalinske stranke, piše, da zelo zastaja žetev pšenice, ki je letos izredno obilna. Zamuda bo najbrže delo saboterjev, toli Pravda.

Oklopni avtomobili in tanki na trgu Arenal v Bilbauju, v glavnem mestu province Baske, po fašistični okupaciji.

ogromnim zalogam orožja in streliva ter vojaških divizij iz Italije in Nemčije. Izgubil je vojno zaradi tega, ker si ne more pridobiti španskega ljudstva.

F. M. DOSTOJEVSKIJ:

Bratje Karamazovi

Roman v štirih delih s oplogom—Poslovenil Vladimir Levstik

Vidiš, kakšno je njeno srce! Jaz nisem delal ves čas nič drugega kakor to, da sem jo poslušal o njeni ljubezni do njega. Zdaj odhajam, a vedite, Katerina Ivanovna, da ljubite res samo njega in to v razmerju z njegovimi žalitvami, vse bolj in bolj. Baš to je tudi sila, ki si jo delate. Ljubite ga prav takšnega, kakršen je, svojega žalilca ljubite v njem. Če bi se poboljšal, bi ga takoj zavrli in vas ljubezen do njega bi vas minila. Toda potrebujete ga, da se morete neprestano zgledovati nad svojo junako zvestobo in mu očitati njegovo nezvestobo. In vse to zaradi svojega ponosa. O, tu je mnogo poniževanja in ponižanja, a vse to je zaradi ponosa. Premlad sem in preveč silno sem vas ljubil. Vem, da vam tega ne bi smel pripovedovati in da bi bilo z moje strani bolj dostojanstveno, če bi kratkoma šel od vas; to bi bilo za vas tudi manj žaljivo. A saj odhajam daleč in se ne vrnem nikoli več. Saj je za zmerom. Nočem gledati prenapetosti, ki sili k zlom. Sicer pa ne znam več govoriti, povedal sem vse. Z Bogom, Katerina Ivanovna, ne smete se srditi name, ki sem stokrat huje kaznovan od vas — kaznovan je s tem, da vas ne bom nikoli več videl. Z Bogom. Vaše roke ne potrebujem. Preveč vedoma ste me mučili, da bi vam mogel v tem trenutku odpustiti. Odpustil vam bom pozneje, a zdaj ne potrebujem vaše roke.

"Den Dank, Dame, begehrt ich nicht!" je dodal s spačenim nasmehom, ko je toli neprilicovano pokazal, da ume tudi on čitati Schillerja, tako, da ga zna kar na pamet, česar Aljoša prej ni bil verjel. Odšel je iz sobe in se niti ni poslovil od gospodinje, gospe Hohlakove. Aljoša je plesnil s rokami.

"Ivan," je kakor iz uma kriknil za njim, "vrni se, Ivan! Ne, ne, zdaj se za nič na svetu več ne vrne," je vzklil spet v boleznem navdahnjenju, "a to je moje delo, jaz sem kriv, ki sem začel! Ivan je govoril zlobno, grdo. Krivično in zlobno. Priti mora še enkrat, vrniti se, vrniti se..." Aljoša je vzklil, kako da se mu meša.

Katerina Ivanovna je zdajci odšla v drugo sobo.

"Ničesar niste napravili, ravnali ste čudovito, kakor angel," je gospa Hohlakova naglo in vzhiceno zašepetala razžaloščenemu Aljoši. "Napela bom vse moči, da Ivan Fjodorovič ne odpotuje..."

Na obrazu ji je v Aljoševo največje ogorčenje sijala radost, toda Katerina Ivanovna se je zdajci vrnila. V rokah je imela dva mavričasta bankovca.

"Veliko prošnjo imam do vas, Aleksej Fjodorovič," je prišla z mirnim in umerjenim glasom, kakor da se preje res ni zgodilo nič takega, obračaje se naravnost k Aljoši. "Pred tednom — da, menda pred tednom dni je storil Dmitrij Fjodorovič prenaplajeno in krivično dejanje, ki je bilo zelo odurno. Tu je neki zloglasen kraj, neka krčma. V njej se je bil sešel s tistim upokojenim oficirjem, štabnim kapetanom, ki ga je vaš očka uporabljal v nekakšnih svojih poslih. Ko se je Dmitrij Fjodorovič zaradi nečesa ujel na tega štabnega kapetana, ga je zgrabil za brado in ga je na ta poniževalni način vpričo vseh odvel na ulico ter ga vlekli po ulici še dolgo časa; pravijo, da je deček, sin tega štabnega kapetana, ki hodi tukaj v šolo in je še otrok, ko je to videl, ves čas tekkel poleg ter glasno plakal in prosil za očeta in tekal k vsem, ki so gledali, proseč jih, naj ga branijo, a vsi so se smejali. Oprostite, Aleksej Fjodorovič, ne morem se brez nejevolje spomniti tega njegovega sramotnega dejanja... dejanja, za kakršna se more odločiti samo Dmitrij Fjodorovič v svojem gnevu... in svojih strasteh! Se povedati vam tega ne morem, nisem zmož-

na... Besede se mi mešajo. Poizvedovala sem o tem človeku, ki ga je razžalil, in sem zvedela, da je velik siromak. Piše se Snjegirjov. Spodili so ga iz službe, ker je bil nekaj zakrivil, ne znam vam povedati kako in kaj, in zdaj je začel s svojo rodbino, z neurečeno rodbino bolnih otrok in žene, ki je menda blazna, v strašno bedo. Ze davno je tukaj v mestu in nekaj dela, pisar je bil nekje, a zdaj je nenadoma ostal brez plače. Vrgla sem oči na vas... se pravi, mislila sem — ne vem, besede se mi zapletajo — vidite, hotela sem vas prositi, Aleksej Fjodorovič — predobri moj Aleksej Fjodorovič, da bi šli k njemu in bi našli kak izgovor, da pridete k njim na dom, to je, k temu štabnemu kapetanu — o, Bože, kako sem zmedena! — in bi rahločutno, oprezo — prav tako, kakor ume samo vi napraviti (Aljoša je mahoma zardel) — da bi mu kako predali to podporo, evo, teh dvesto rubljev. Gotovo jih bo sprejel... se pravi, pregovorili bi ga, da jih sprejme... ali ne, kako bi to? Vidite, saj to ne pomeni nagrade za spravo, da ga ne bi tožil (zakaj zdi se, da ga je hotel tožiti), ampak samo sočutje, željo pomagati mu, od mene, od neveste Dmitrija Fjodoroviča, ne pa od njega samega... Z eno besedo, vi boste že kako... Peljala bi se sama, a vi boste umeeli to dosti bolje od mene. On stanuje v Jezerski ulici, v hiši meščanke Kalkimkove... Za Boga, Aleksej Fjodorovič, storite mi to, a zdaj... zdaj sem nekoliko utrujena. Do svidenja..."

Tako naglo se je zdajci obrnila in spet izginila za zaveso, da Aljoša ni utegnil reči niti besedice, čeprav bi bil rad. Rad bi jo bil prosil oprostjenja in obtožil samega sebe — nu, rekel bi ji bil karkoli, zakaj arce mu je bilo tako polno, da nikakor ni hotel kar tako oditi iz sobe. Toda gospa Hohlakova ga je prišla za roko in ga je sama odvedla. V predsobju ga je spet ustavila, kakor že prej.

"Ponosna je, bori se sama zoper sebe, toda dobra je, čudovita, velikodušna!" je napol šepetaje vzklila gospa Hohlakova. "O, kako draga mi je, posebno časih, in kako me vse, vse to zdaj iznova veseli! Ljubi Aleksej Fjodorovič, vi tega niste vedeli, zato pa zvedite zdaj, da vsi kar nas je — jaz, obe njeni tetki — nu, vsi, celo Lise, je ves ta mesec želim in molimo samo za to, da bi se razšla z vašim ljubljencem Dmitrijem Fjodorovičem, ki je noče poznati in je prav nič ne ljubi, in bi vzela Ivana Fjodoroviča, tega naobraženega, izvrstnega mladega človeka, ki jo ljubi bolj od vsega na svetu. Kar pravo zaroto smo zasnovali in morda je to edini razlog, da še nisem odpotovala..."

"A saj je vendar plakala, spet je užaljena!" je vzklil Aljoša.

"Ne verujte ženskim solzam, Aleksej Fjodorovič — v tem primeru sem vselej proti ženskam in za molke."

"Mama, vi ga kvarite in pogublajte," se je zasilal Lizin tanki glasček iz vrat.

"Ne, jaz sam sem kriv vsega tega, strašno sem pogrešil!" je ponavljal neutolažljivi Aljoša v mučnem napadu sramu zaradi svojega izpada; sram ga je bilo tako, da si je kar lice s rokami zakrival.

"Narobe, ravnali ste kakor angel, kakor angel, to rada tiščo in tisočkrat ponovim."

"Mama, zakaj je ravnal kakor angel?" se je spet začel Lizin glasček.

"Ko sem gledal vse to, se mi je ne vem zakaj mahoma zazdelo," je nadaljeval Aljoša, kakor da niti ne ališ Lise, "da ljubi Ivana, pa sem rekel tisto neumnost... in kaj bo zdaj!"

"Tak s kom, s kom vendar?" je vzklila Lise. "Mama, gotovo me hočete umoriti. Vprašujem vas — pa ne odgovorite."

(Dalje prihodnjik.)

Lokalna postaja

Presneto bodi! — vse polno jih je, in še več, se zdi, jih bo, teh majhnih, lokalnih postaj v našem železniškem prometu, kajti nedavno sem bral, da so izročili za javno uporabo novo progo od Kurje vasi do Gramozne jame.

Lokalna postaja — čudna reč. Kaj vsega ne doživlja na nji, ob nji in pri nji! Primeri se ti, popotniku, ki pride v kraj, da si ogleda domačo znamenitost, da na povratku zamudi vlak, pa si prisiljen, če ne morea naprej per pedes apostolorum, da čakaš in delaš pokoro na lokalni postaji do prihodnjega vlaka. Po reče morda kdo, da na takšni lokalni postaji ni tragedij. Morda jih ni. Ampak dram, tistih vsakdanjih, majhnih, na oko ne-tehtnih, v resnici pa življenjsko trpkih dram se odigra največ na tako zvanih lokalnih postajah.

Simen Smrtnik, uboga para s odmerjenim stroškovnikom za potovanje, je postal štev takšne lokalne postaje. Zrtev, pravim. Zakaj njegov namen ni bil, obiskati na potovanju, in sicer obiskati za osem debelih ur. Pe-

ljal se je, da bi videl največjo krajevno znamenitost. In ogledoval in proučeval jo je tako temeljito in zbrano, da mu je ušel najprej avtobus, nato pa še vlak. Proti lokalni postaji jo je moral brusiti peš. Ze je mislil, da bo ukani železno kačo, kajti samo še kilometer pota je bil pred njim, vlaka pa še od nikoder. V desetih minutah, si je dejal, bom odrešen. Toda Bog je ustvaril svet zaradi nasprotij in vicanja. Ze je bil Simen Smrtnik pod mostom, čez katerega prihrumel vlak na kolodvor, ko je nad njim, dvesto korakov pred ciljem, zažvižgal hlapec in mu zagrenil življenje za celih osem ur. Vlak se je ustavil, čakal, kakor bi hotel pomagati Smrtniku, dolgo, prav dolgo — toda ne dovolj dolgo, da bi Simen prisopihal na postajo; pred nosom mu je vnovič zažvižgal in jo odkuril brez njega naprej. In tu se začneja poglavje, ki je dalo naslov temu listku.

Na lokalni postaji je bila voda. Simen Smrtnik je v navalu svete jeze zavijtel kolo z vso arditostjo. V širokem, raztrganem rokavu je bruhnila voda iz odprtine. Napiti se ni mogel, pač pa se je obrazil po hlačah od gledanja obrazil po pasu. S krepko kletvico

bil pljuvalnik in v njem so se v žaganju kopale muhe.

Prišla je ženska, Smrtnik ni mogel takoj razbrati, če je dekla, natakarica ali gospodinja, ali pa vse troje v enem — in ga je vprašala, kaj hoče. Smrtnik si je zaželel sodavice, kajti vode si v tej nesnagi ni upal piti, boječ se okuženja z legarjem. "Sode imamo, gospod, sodavice pa ne", je dobil v odgovor. Toda Smrtniku se je zdelo nemogoče, da ne bi imeli sodavice. Vprašal je torej po sifonu.

"Sifon pa imamo, šifon," je dejala ženska in prinesla steklenico pijače ter zraven dva decilitra vina kar v veliki čaši za tri deci. Položila je vse skupaj pred gosta, na mizo in odšla, kakor da ji ni mar doléca.

Smrtnik je razvezal nahrbtnik. Od obeda mu je bila še skorjica kruha, nekaj slanice in kosček sira. Hotel je že ta ostanek vreči stran, ko si je ogledal krajevno znamenitost, toda naključilo se je, da tega ni storil v mislih na domačo muco. A ta muca je bil zdaj sam, kajti ostanek so mu dišali bolj nego tečna pečenka s solato in pridatki na domači mizi.

Jed ga je še bolj užejala in sklenil je, da bo pil. Napis na steklenici za sodavico ga je preveril, da izdeluje sifon lekarnar. Toda njegova obrt te stroke je bila v toliko pomanjkljiva, da voda ni pritekla na prvi pritisk petelina ob vratu. Smrtnik je krepko pretresel vsebino in z muko istisnil nekaj kapelj v čašo.

Pri plačevanju je spoznal, da ni sodavice samo lekarniškega izvora, ampak ima tudi lekarniško ceno. Plačal je zanj dvakrat več nego doma. Zato se je hotel odškodovati v gostilni s tem, da je prosil gospodinjo, ki jo je iztaknil nekje na dvorišču, za ščet za obleko in čevlje. Prinesla mu jo je s pripombo, da rabi ta tukaj ena in ista ščet za obleko in čevlje.

Tako se je Simen Smrtnik dve uri potem, ko je stopil čez gostilniški prag, sopot poslovlil od gostilničarice in se napotil nazaj proti lokalni postaji. Nič več ni bil bolesto dirjen zaradi zamujene vlaka, umazane gostilne in drage sodavice. Postal je fatalist, sklenil je, da ne bo več plačeval proti toku.

Ubral jo je kar čez njive in travnike. Decad se je razposajeno režala za njim, neki smrka-vec mu je celo pokazal jezik.

Drugi, osrčeni po njegovem zgledu, so zagnali vrtač in vpitje. Utihnili so šele videči, da se ne zmeni zanje.

Postaja je bila obupno samotna. Načelnik, ki je po Smrtnikovi sodbi čutil to ubijajočo samotnost, se je zdaj udeleževal kot zemljemerec. Držal je v rokah dolg trak in dajal železniškim delavcem navodila, kako naj zabijajo v zemljo kole, da bo imela lokalna postaja slikovitejša lice.

V čakalnici se je Smrtnik seznanil z dvema fantičema, ki sta bila očitno študenta. Tudi onadva sta zamudila popoldanski vlak in sta zdaj preganjala čas s sestavljenjem križaljke. Vmes sta zbijala šale, kje bosta prenočevala, če zamudita še polnočno garnituro.

Proti osim zvečer so kanili na lokalno postajo trije vojaški obvezniki z lesenimi kovčegi. Eden ga je že imel pod kapo in se je živahno vedel, ostala dva je malčilo otožje. Smrtnik je presodil, da gresta prvič z doma v širni svet jugoslovenske očetnjave. Ni se mu dalo poslušati njih pomenkov, položil si je nahrbtnik pod glavo in je zadremal.

Sanjalo se mu je, da hodi po pljuskačem velemestu, kjer vozi vsake tri minute podzemna železnica na vse strani. Čakati ni treba. Vozovnico si nabavi v avtomatu, kamor vrše novec. Koj nato sede v drveči voz, nekaj časa se pelješ pod zemljo, nato pa izstopiš, in zunaj, na pločniku, te oblije morje luči, da v omami kar pozabiš, kam si bil namenjen.

Ko bi te sanje trajale vsaj do polnoči! Je vzdihnil Smrtnik, ko se je zdramil čez četrte ure. A tu di za teh petnajet minut je bil hvaležen usodi, saj je pokazala pravcato nasprotje življenja na lokalni postaji.

Ker v čakalnici niso prižgali luči, je odšel v kolodvorsko restavracijo. Naročil je belo kavo, toda moral je čakati. Kmetje namreč še niso bili prignali živine s pašne, krave niso bile pomolene. Račun je hotel Smrtnik plačati s kovancem za dvajset dinarjev. Tedaj se je izkazalo, da nimajo drobca kakor v Suhi krajini, in da mu niso menjali denarja pri potniški blagajni, kdo ve, kako bi bil poravnal zapitek!

Ko se je bližal polnočni čas, se je Smrtnik sprehajal po peronu in premišljeval življenje na

Maksim Litvinov, sovjetski komisar za zunanje zadeve moru Šigemitsu (desno), japonski poslanik v Moskvi.

lokalni postaji. Vse mogoče in nemogoče doživlja na nji in ob nji! Zamudi vlak, namesto da bi se odžejal, se oškropiš z vodo, v vaški gostilni plačaš za lekarniško sodavico dvakratno ceno, v restavraciji pa ne morejo menjati 20 Din. Kaj je torej smoter našega življenja? se je vprašal. Ko je v daljavi zabrlizgal vlak, je tiho dihlil predse: Sanje. Da, sanja... Zadremal sem in sem se videl predstavljene družam. Kaj bi bilo naše življenje brez sanj? Neznosna lokalna postaja, kjer bi moral popotnik umreti od obupa in samotnosti. Ki—ko.

Dobesedno "Res mi je žal, gospodnik, da sem si prilastil. Toda saj veste: 'več imaš, ti zahoče!'"

"Obsodim vas na osemcev; koliko več bi radi?"

Pravo ogorčenje "Ko sem Klari dal poljub, mi je pritisnila polt uho; ko sem ji potlej prisel se ne bom nikoli več s me je oplazila še v druge"

Najzanesljivejši dnevniki "Najzanesljivejši dnevniki, lavske vesti so v dnevniki svetli". Ali jih čitate vsi?

Prijazen sprejem Janez pričakuje s svojim nadobudnim sinčičem taščo na postaji. Vlak ima precejšnjo zamudo, in ko naposled vendarle privozi, potreplja izstopišča stara dama vnučka in vpraša:

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni nini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$6.00 ene letne naročnine. Ker pa člani še plačajo pri assessment \$1.20 tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vzroka, ne je list predrag za člana S.N.P.J. List Prosveta je vaša lastna gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Listu Prosveta je:

Za Združ. države in Kanado \$6.00 Za Ciccero in Chicago je...

1 tednik in... 4.80 1 tednik in... 3.60

2 tednika in... 3.60 2 tednika in... 2.40

3 tednike in... 2.40 3 tednike in... 1.20

4 tednike in... 1.20 4 tednike in... niž

5 tednikov in... niž 5 tednikov in... \$9.00

Za Evropo je...

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali M Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Poljsanilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti S.N.P.J., ali če se preseli proč od družine in bo zahvalil sam svoj tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako sk naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne st tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priročeno pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime.....Čl. družina št.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledečih moje družine:

2).....Čl. družina št.....

3).....Čl. družina št.....

4).....Čl. družina št.....

5).....Čl. družina št.....

Mesto.....Država.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priročeno pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime.....Čl. družina št.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledečih moje družine:

2).....Čl. družina št.....

3).....Čl. družina št.....

4).....Čl. družina št.....

5).....Čl. družina št.....

Mesto.....Država.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priročeno pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime.....Čl. družina št.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledečih moje družine:

2).....Čl. družina št.....

3).....Čl. družina št.....

4).....Čl. družina št.....

5).....Čl. družina št.....

Mesto.....Država.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

V JUGOSLAVIJO

NAJHITREJŠA DIREKTNA POSLUŽBA

Pojdite v vaše domovino preko SOLNČNE JUŽNE PROGE; Idejno potovanje skozi vse leto. Njena poletna klima in kristalne vode so najboljši vžitek na Italijanske Linije parnikov; parniki brezprimerni za udobno in zadovoljivo moderno preko oceaniko potovanje, in posebno odrejeno, ki daje izvrstno in vitno ugodnost JUŽNE PROGE.

SATURNIA **VULCANIA**
Direktno v Jugoslavijo—14. avg. - 28. avg. - 18. sept. - 6. okt.

REX **C. di SAVOIA** **ROMA**
Preko Genoa—31. julija - 7. avgusta - 21. avg. - 24. avg.

Za informacije in rezervacije obrnite se na kateregakoli pooblaščenega agenta ali na naš urad, 333 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

ITALIAN LINE

TISKARNA S.N.P.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča de

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrva slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLAN S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa poiznanila daje vodstvo tiskarne Goro mrazna, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTER

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
Telefon Rockwell 4994
CHICAGO, ILL.

Tam se dobo na šolje tudi vse ustrezne pojane

Priscilla Lawson, filmska igralka.